

Ozveny spad Rakaša

Spravodaj občanov Žitnej-Radiše

0,50€

3/2011

Protipovodňový projekt

Foto: Vladimíra Kravcová

Oznamy obecného úradu:

1. OU ďakuje všetkým, ktorí sa zúčastnili osláv SNP a hlavne tým, ktorí zabezpečovali prípravu, vatru, guláš, občerstvenie a kultúrny program.
2. Začala sa realizácia protipovodňových opatrení, predpoklad ukončenia je do 31.10.2011.
3. Obec sa zapojila do potravinovej pomoci, ukončenie prihlasovania je do konca septembra 2011.
4. V súčasnosti prebiehajú ponukové konania na opravu strechy MŠ.
5. Po kontrole bola zrealizovaná platba z PPA za zateplenie KD.
6. Bola vytvorená nová webstránka obce, ktorá je podľa platných štandardov a nariadení.

Obec Žitná-Radiša: Obecný úrad v Žitnej-Radiši č. 105, 956 41 Uhrovec, tel., fax : 038/7694421, e-mail: ou@zitna-radisa.sk, úradné hodiny: Po-Pia: 7:00-15:30

OBEČNÁ KNIŽNICA INFORMUJE

KNIŽNÉ NOVINKY:

L. Špaček: NOVÁ VEĽKÁ KNIHA ETIKETY - „Človek nie je nič iné, iba to čo zo seba urobí.“ /J.P.Sartre/. Kniha je vynikajúcim sprievodcom pri rôznych spoločenských udalostiach. Oboznamuje čitateľov so správnym riešením spoločenských situácií a pravidlami slušného správania. Množstvom informácií a rád prekonáva všetky doteraz vydané príručky spoločenského správania. Poskytuje praktické rady ako sa správať v spoločnosti, v zamestnaní, v škole i doma. Ako správne stolovať sa, ako voliť vhodný odev na jednotlivé podujatia a pod. Kniha je výborným zdrojom informácií pre študentov a všetkých tých ktorí sa pohybujú medzi ľuďmi. Obsahuje aktuálne fotografie stolovania, spoločenského oblečenia, postup viazania kravaty a ďalších vecí.

Autor knihy L. Špaček je konzultantom v odbore komunikácie a etikety. Pôsobil 11 rokov na Pražskom hrade ako hovorca prezidenta Havla. Známy vám môže byť jeho niekoľkodielný TV program ETIKETA ktorý nedávno vysielala Česká televízia.

Dominik Dán: ŽIJEŠ IBA DVAKRÁT - ďalší román Dominika Dána ktorý prečítate jedným dychom.

Profesora Puskailera neprávom obvinili z vraždy. Po dlhých rokoch väzenia sa konečne dostáva na slobodu. No týmto sa príbeh zďaleka nekončí. Práve naopak. V deň jeho prepustenia náhodou zmizne jedna z väzenských dozorkýň. A začína sa nový prípad, oveľa brutálnejší a bezcitnejší ako predošlý...

Knihy si môžete bezplatne vypožičať v Obecnej knižnici, ktorá býva otvorená každú nedeľu od 13,00 do 16,00 hod.

Autor: Alena Kušnierová,
knižovníčka Obecnej
knižnice

Viktor Hujík: PREDSAVZATIE

*Zas sa začal školský rok!
Treba držať s dobrom krok:
Pravidelne učiť sa,
S lenivosťou lúčiť sa!
Splniť načas každý cieľ,
päťorkám byť nepriateľ,
v škole, doma poslúchať,
vždycky pevnú vôľu mať.
Kto má k práci stále chuť,
Úspech musí dosiahnuť.
Zdolať ľahko prekážky
nik nemôže bez lásky
k všetkým školským predmetom.
Inak veru nejde to.*

Opäť to začalo ...

Každý nový školský rok začína septembrom a tak sa i tento rok 5. septembra opäť otvorili brány materských, základných, stredných i vysokých škôl. A ako vnímajú začiatok školského roku žiaci? Najmenšie deti sa tešia na hračky, rôzne hry a nových kamarátov. Prváci na nové prostredie a pani učiteľku ktorá ich naučí prvé písmenká. Starší žiaci vnímajú začiatok nového školského roku predovšetkým ako stretnutia so spolužiakmi a kamarátmi. Čakajú ich školské povinnosti a rôzne mimoškolské aktivity. No a pre pani učiteľky a pánov učiteľov to znamená veľa trpezlivosti a odovzdávania svojich vedomostí.

Do nového školského roka želáme všetkým školákovi veľa vedomostných a športových úspechov ako aj dobrých a trpezlivých učiteľov s množstvom motivácií.

Veľa zdravia, zdravia a síl milí naši školáci - školáci spod Rokoša!

Autor: Mgr. Janka Adameová

Nové tváre v materskej škole

Do škôločky poza kríčky
vykračujem pomaličky.
Jedna nôžka, druhá nôžka
ponáhľam sa iba troška.
Napokon však zrýchlim krok,
nechcem zmeškať školský rok.

5.septembra 2011 zazvonil škôlkársky zvonček i v našej materskej škole a začal sa školský rok 2011-2012. Materská škola po letných prázdninách opäť ožila. Tento rok je pre nás trošku iný, výnimočný a slávnostný. Materská škola v Žitnej-Radiši si v školskom roku 2011-2012 pripomína nádherné 65. výročie svojho vzniku. Gratulujem!

Škôlkárska brána bola dokorán otvorená od skorého rána. Práve sem sa 5.septembra ponáhľalo 15 detí aj so svojimi rodičmi. Medzi nimi boli aj naši piati nováčikovia. Bol to pre nich veľký deň „D“. Po prvý krát boli bez svojich rodičov. Rozlúčka sa nezaobišla bez slz. Slza sa objavila aj na tvári nejakého rodiča. Tí si práve dnes uvedomili, že už majú veľkého škôlkára.

Život v materskej škole je veľmi veselý, takže slzičky rýchlo zmizli z detských tvári a objavil sa úsmev a detské šantenie. Všetci sme sa tešili zo spoločného stretnutia. Veď sme sa nevideli dva dlhé mesiace. Naši noví kamaráti sa rýchlo medzi nás začlenili a zapojili do spoločnej hry. V materskej škole sa im páči. Karolínka najradšej tancuje a spieva, Tomáško padla do oko šmykľavka a Martinko si obľúbil domček a autička. Mikuláško ten je veľký opravár, všetko poopravuje. Oliverkovi sa zapáčili vojačikovia, stavebnice a lego.

Takto si tu svorne žijeme, niekedy aj trochu plačeme a to iba máličko, to za našou mamičkou, aby bolo jasné, že ju ľúbime.

Autor, foto: Mgr. Dušana Flórová

Naša škola privítala nových prváčikov . . .

Dňa 5. septembra 2011 naša základná škola v Uhrovci opäť otvorila svoje vráta a privítala nás v novom školskom roku 2011/2012. Ako každoročne aj tento rok víta svojich stálych žiakov, ale v prvom rade našich najmenších – prváčikov. Naši najmenší žiaci prvýkrát zasadli do školských lavíc a spoznali svojich nových spolužiakov. Celkovo ich nastúpilo 22, z toho 6 detí z materskej školy v Žitnej – Radiši. Niektorí s veľkou radosťou a vzrušením, iní možno s malými obavami. Ale určite s nedočkavosťou, čo ich v škole čaká. Dobré si vieme predstaviť, aké rôznorodé otázky so zvedavosťou kládli svojim rodičom, starším súrodencom a kamarátom. Počas deviatich rokov strávených na našej škole, spoznajú množstvo kamarátov a získajú veľa skúseností, vedomostí a zručností do svojho života. Slávnostné zahájenie a privítanie žiakov sa konalo za účasti vedenia školy na dolnej chodbe. Riaditeľ školy v krátkom príhovore všetkých privítal, oboznámil ich so základnými informáciami a zaželel všetkým úspešné štúdium.

Prváci, ktorí vyšli z našej materskej školy. Zľava: Kristián Albert, Radko Mikuš, Samko Škultéty, Adamko Kušnier, Zuzka a Miška Tuchyňové

A ako sa páči našim prváčikom zo Žitnej v škole ?

Adamko Kušnier: Mne sa v škole páči naša dobrá pani učiteľka. Rád cvičím na telesnej výchove a učím sa čítať a počítať.

Samuel Škultéty: Páči sa mi, keď maľujeme na výtvarnej výchove a naháňame sa na telesnej výchove.

Radoslav Mikuš: V škole mám veľa nových kamarátov. Z predmetov ma baví písanie, čítanie a telesná výchova.

Kristián Albert: Som rád, že máme dobrú pani učiteľku. Baví ma telesná výchova.

Zuzka a Miška Tuchyňové: Rady sa v škole učíme a počúvame pani učiteľku.

ŽIAČIK

*Podme, žiačik. September
jasným ránom volá,
ty si ihneď tašku ber,
teba čaká škola.
Kamaráti, to je zvest!
Už budem mať aj ja šest'.
Keď má človek rokov šest',
Všeličo už musí znieť!
Aby si už privykal
Nosiť v taške šlabikár.*

Bianka Hanková

OSLAVY SNP V NAŠEJ OBCI

Tohoročné spomienkové stretnutie pri príležitosti 67. výročia Slovenského národného povstania sa konalo v nedeľu 28. augusta pri pamätníku padlým v SNP za účasti predstaviteľov obce, členov SZPB a ostatných občanov, ktorí neváhali prísť si uctiť pamiatku tých ktorí položili

svoj život v SNP alebo sa už dnešného dňa nedožili, ale aj vzdať hold ešte žijúcim účastníkom povstaleckých bojov, ktorých je však žiaľ bohu čoraz menej...

Starosta obce Ing. Rudolf Botka vo svojom príhovore zdôraznil význam ozbrojeného vystúpenia nášho národa proti fašizmu, jeho spontánnosť a silu. Toto ozbrojené povstanie dokázalo svetu že náš ľud sa nezmieril s dobyvačnými plánmi fašistického Nemecka a svojím Odporom sa postavil na stranu väčšiny

európskych národov. Akoby Chalupkove slová „...a čo i tam dušu dáš v tom boji divokom, mor ty len, a voľ nebyť, ako byť otrokom!“ chcel naplniť do posledného písmena a do poslednej bodky.

Bokom nezostali ani občania našej obce. Úctu a vďaku si zaslúžia nielen tí, ktorí v SNP bojovali so zbraňou v ruke, ale aj ich rodiny a všetci tí, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomáhali v tých ťažkých časoch. Bolo ich veľa, nielen z našej, ale i okolitých obcí a o ich skutkoch a konaní

by sa prostredníctvom ich potomkov mali postupne dozvedať aj tie najmladšie generácie, ktoré zatiaľ iba užívajú plody stola, ktorý prestrela práve táto staršia generácia.

V príhovore tiež pripomenul, že sloboda sa rodila veľmi ťažko a že víťazstvo si vyžiadalo veľa obetí. Preto odkaz SNP je treba si neustále pripomínať a viesť mladých ľudí k ostražitosťi pretože ešte aj dnes 66 rokov po skončení II. svetovej vojny sa vo svete ozývajú výstrely a zomierajú nevinní ľudia - ženy, deti.

K slávnostnej atmosfére osláv prispelo aj vystúpenie ženskej speváckej skupiny a básne v prednese žiačok základnej školy. Oslavy potom pokračovali v miestnom športovom areáli kde po krátkom kultúrnom programe zapálil symbolickú partizánsku vatru predseda SZPB pán Milan Trebichavský. Veselica pri vatre a za účasti hudobnej skupiny MODUL trvala dlho do noci.

Tohoročné oslavy SNP sa konali po dlhom čase za pekného počasia, čo bolo vidno aj na počte účastníkov. Všimli sme si však, a to nie prvý krát, že určitá časť občanov akoby sa hanbila prísť počas osláv priamo k pamätníku, radšej postávajú po celom rázcestí alebo nakúkajú zo všetkých ulíc naokolo, čo nepekne vyzerá z pohľadu návštevníkov našej obce a prípadných hostí.

Autor: Alena Kušnierová, foto: Miroslav Škultéty, st.

borovičku. Ale aj tá chutila.

Vatru stavali: Trebichavský Roman, Kohút Dušan, Hanko Michal, Zopka Ján, Jarolín Vlado, Šípka Tibor, Mikuš Radko, Kušnier Adam

Výška = 3,20 m so slovenským dvojkrížom 4,60 m; Stavba trvala 4 hodiny; Čo sa vypilo sa neráta, padlo na úžitok.

Autor, foto: Kohút Dušan

STAVANIE VATRY

Pamätáte sa milí čitatelia, aké trampoty boli so stavaním vaty minulý rok? Vďaka krčmovému teroristovi sa musela stavať v noci, ale všetko nakoniec dobre dopadlo. Nuž, ubehol odvtedy rok a nastal čas opäť si uctiť pamiatku SNP v našej obci. A akáže by to bola oslava SNP bez jeho symbolu - partizánskej vaty? A tak v piatok 26. 8. 2011 sa na miestnom športovom ihrisku zišla partia chlapov a začalo sa stavať. Materiál bol pripravený: dostatočné množstvo suchých bôrov nachystali v obecnej hore Ivan Kušnier s Františkom Súkenikom a obecná Liazka s Majom Viktorínom ich dopravila na miesto činu. Treba spomenúť aj chlapov ktorí drevo nakladali, pretože ho museli vďaka mokrému terénu sťahovať asi 80 metrov k autu ručne a narobili sa ako kone. Tričká tam prepotili Vlado Jarolín, David Adame, Jano Zopka, Michal Hanko, Rudko Hanko ml., Ing. Rudko Botka, Ivan Kušnier, Majo Maďara, Majo Viktorín – snáď sme nikoho nezabudli.

Od prvého zvuku motorovej píly bolo jasné že práca pôjde od ruky a výsledný efekt bude dobrý. Majster pilčik a hlavný architekt Trebichavský Roman meral a pilil a pomocníci podľa jeho pokynov sem tam popretkávaných nadávkami ukladali jednotlivé polená na svoje miesta a ďalším palivom plnili vnútorný priestor vaty. Pri tejto vzájomnej symbióze dielo rástlo ako z vody. Tu treba vyzdvihnúť veľkú aktivitu dvoch mladých chlapcov, možno našich nasledovníkov, ktorí nám veľmi pomáhali pri plnení vaty, hrabaní okolia celkovom upratovaní okolia vaty. Sú to Mikuš Radko a Kušnier Adam aj im patrí naša vďaka za pomoc.

Po úmornej práci však symbol SNP pekný a súmerný stál na svojom mieste a ticho čakal na svoje zapálenie. My sme si na fajront spravili spoločné foto, dali sme si pivo a teplú

KEDY BUDÚ V NAŠEJ OBCI NOVÉ CESTY?

Vážení naši čitatelia, ako sme vás informovali v minulom čísle našich novín, v snahe zistiť kedy budú v našej obci nové cesty sme sformulovali dopis predsedovi Trenčianskeho samosprávneho kraja Mudr. Pavlovi Sedláčkovi. No a keďže odpoveď dlho neprichádzala, chytil som telefón a pekne krásne som zavolať na telefónne číslo kancelárie pána predsedu. Telefón zdvihla niektorá pracovníčka kancelárie, ktorej som pokojným slovom vysvetlil situáciu a poprosil aby to trochu pohla. Sľúbila, že určite že zavolá. Nezavolala. Po dvoch týždňoch som opäť chytil telefón a inej pracovníčke kancelárie som už mierne zvýšeným hlasom vylíčil situáciu s dopisom, s čakaním na odpoveď a aj na telefonát. Vysvetlil som jej že tie cesty nemusia postaviť zrovna

ona, stačí nech zistí či sa vôbec budú robiť. Medovými slovami sa ospravedlnila, vyhovorila sa na čas dovolení a prisľúbila nápravu. A od tej doby sa nič nedeje. Nikto z oslovených si nedal tú námahu aby niečo zistil. Nikto si nedal tú námahu aby chytil telefón a povedal aspoň bú alebo mú. Čo tam po nejakej dedine na konci sveta?

Žiaľ takéhoto správania od politikov sa dožívame tak často že nás to už ani neprekvapuje.

Spomínate si predsa aj vy na minuloročné voľby do VÚC a na sympatického bradatého pána ktorý nám okrem iného vo svojej kampani sľuboval aj opravy ciest a rozvoj turistického ruchu. Cítite že by sa tu v tomto smere niečo dialo? Ja nie.

Nuž čo? Nevadí, možno o tri roky sa na nás z plagátov bude opäť usmievať bradatý pán s plnými ústami krásnych sľubov. Znova uveríme?

Autor: Ivan Kušnier

PROTIPOVODŇOVÝ PROJEKT

Určite ste aj vy zaznamenali v posledných rokoch zvýšený výskyt prudkých zrážok alebo dlhodobých dažďov ktoré majú za následok veľké množstvo spadnutej vody a následné povodne. Aby sa v budúcnosti zabránilo následkom povodní, v mesiaci júl tohto roku v našej obci odštartoval protipovodňový projekt - výstavba protipovodňovej nádrže a výstavba hatí na vodných prítokoch. Ako členka pracovnej skupiny som bola požiadaná napísať o prácach na tomto vodnom diele niečo bližšie.

Na obecnom pozemku v časti obce Žitná - Pod kopanicou sme v počte 9 ľudí začali pripravovať a čistiť pozemok o ploche asi 1,5 ha pre vodozadržnú nádrž. Pretože pozemok a okolie bolo značne zarastené, mali sme čo robiť a by sme ho pripravili. A tak sme postupne vypíľovali stromy, vyžíňali trávu, vysekávali náletové dreviny, kríky, pálili konáre a pod. Koncom augusta prišla ťažká technika firmy ktorá prevádza výkopové práce, do pôdy sa zahryzol prvý bager a prvé nákladné autá odviezli zeminu na určené miesta - na bývalé smetisko nad časťou obce Kanada kde sa bude rozhrňovať a vytvorí tak povrchovú vrstvu zeminy, taktiež sa vyváža na cintorín v Žitnej, kde sa ňou vyrovnávajú terénne nerovnosti, vozí sa na požiadanie aj súkromným osobám na polia, záhrady a pod. Zemina, ktorá im počas jazdy po ceste vypadne neustále odstraňujú zamestnanci obce. Tieto výkopové práce sú v súčasnosti asi v polovici a mali by byť ukončené do konca októbra. My v týchto dňoch ručne odkôrňujeme a pripravujeme drevo na stavbu hatí v dolinkách za Žitnou, čo je súčasťou projektu. Celkom má byť na drobných vodných tokoch postavených až 9 hatí. Postupne začíname ručne vykopávať zeminu na určených miestach hatí v strmých terénoch. Tešíme sa na finále keď sa budú tieto hate stavať a posilníme si nielen bicepsy ale i iné telesné partie.

Celkové ukončenie protipovodňových prác by malo byť do konca novembra 2011. Tešíme sa že táto nádrž nielen že zveľadí časť obce predtým nevyužitú a zarastenú ale vodozadržné prvky a opatrenia budú slúžiť svojmu účelu pri záchrane majetku a možno i ľudských životov v budúcnosti veľa rokov.

Autor: Vladimíra Kravcová, foto: Ing. Vladimír Dúbravka

GEOLOGICKÁ STAVBA BÁNOVSKEJ KOTLINY /pokračovanie z minulého čísla/

Najstaršie paleogénne morské sedimenty postupne prenikajúceho /≡ transgredujúceho/ morského prostredia do rôzne členitého, eróziou rozbrázdneného, inde zarovnaného druhohorného podložía sú plytkomorské vrstvy reprezentované borovským súvrstvím /Gross, Kohler a Samuel, 1984, resp. Gross, 2008/.

Borovské súvrstvie podstiela celú bánovskú kotlinu v premenlivej hrúbke /decimetre až desiatky metrov, najviac až 150 metrov / a dnes vystupuje na povrch iba v jej okrajových častiach, upadajúc pod nadložné paleogénne sedimenty.

Reprezentačné odkryvy lemujúce druhohorné podložie sa nachádzajú od Uhrovca v smere na Marušinú, Omastinú a ďalej na Nitrianske Rudno a tiež v úseku od Závady pod Čiernym vrchom ponad severný okraj Lutova po kótu 335 m Maďarovú. V denudačných zvyškoch vystupuje ešte južne od Uhrovca / v opustených kameňolomoch / lemujú Ostrý vrch / kóta 461 m / a ďalej prebieha južným smerom.

Pod borovským súvrstvom chápeme všetky paleogénne sedimenty rôzneho pôvodu /kontinentálne, deltové či morské / ktoré sa usadili priamo a diskordantne na staršie, zvrásnené predterciérne podložie. V prevažnej miere tu ide o morské sedimenty pozostávajúce z pestrej palety horninových typov. Spoločným znakom týchto je, že predstavujú príbrežnú časť mora – plytkovodný okraj, kde sa často krát prejavovala deštruktívna činnosť vln na ploché či skalnaté pobrežie.

Opisované súvrstvie je tvorené brekciami, zlepcami, prevažne karbonátovými pieskovecami, organodetrítickými i organogénnymi vápencami. Drobnozrnné karbonátové brekcie /úlomky sú tvorené dolomitmi a vápencami pochádzajúcimi z deštruovaného druhohorného podložia/ sa nachádzajú pri Látkovciach, Vestenicich a Hradišti. Ľahko prístupné odkryvy sa nachádzajú v opustenom kameňolome asi 1 km severne od Uhrovca pri ceste na Jankov Vášok.

Súčasťou najmä vyšších horizontov /t.j. mladších/ sú organodetrítické a organogénne vápence. Nachádzajú sa napr. v odkryvoch na lokalite Marušiná. V týchto sa vyskytuje množstvo fosílií z ktorých sú najcennejšie veľké foraminifery /dierkavce/. Tieto vyzbieral a určil Kohler /1992/ in Kernáts et al. /1992/. Ide tu predovšetkým o rody Nummulites,

Assilina, Discocyclina, Asterocyclina a ďalšie. Okrem týchto sa vo vápencoch nachádzajú úlomky koralinných rias, bryozoa /machovky/, lastúrniky, rúrky červov, ostne ježoviek atď.

Táto živočíšna asociácia avizuje veľmi plytkovodné prostredie s častou deštrukciou organizmov vlnami príboja. Stratigrafický rozsah lokalít je bartón / obdobie pred 37,2 až 40,4 miliónmi rokov/ s ojedinelým zásahom do spodného priabónu.

V termálnom vrte BnB-1 v Bánovciach nad Bebr. bolo prevrtané borovské súvrstvie od 1900 m do konečnej hĺbky 2000 m to znamená v hrúbke cca 100 m. V bánovskej kotline ako v celku môže hrúbka súvrstvia kolísť od niekoľkých metrov do predpokladaného maxima 125-150 m.

V severnej časti bánovskej kotliny v úseku Kšinná – Omastiná – Nitrianske Rudno, nad borovým súvrstvom sa nachádzajú desiatky až stovky metrov hrubé polohy karbonátových i oymiktných zlepcov, striedajúcich sa s pieskovecami a miestami tiež veľmi ojedinelými vrstvičkami ílovcov. Uvedený vývoj preukázateľne v nadloží borovského súvrstvia náleží takzvaným terchovským vrstvám /Potfaj et al., 1991 a Gross, 2008/.

Zo sedimentologického hľadiska je tu už jasný náznak prehlbovania sa morského prostredia, no blízkosť príbrežného priestoru je avizovaná takmer zhodnými typmi klastických hornín / zlepenca však majú pestrejšie zloženie – t.j. sú polymiktné/ aké boli opísané v podložnom borovskom súvrství. Zrejme zdrojové zóny klastického materiálu ktorých deštrukciou sa vytvorili bazálne sedimenty, aj v čase tvorby terchovských vrstiev boli obnažené, deštruované a boli naďalej zdrojovou zónou klastík.

Všeobecne platí, že v najvyšších úsekoch borovského súvrstvia sa znižuje zrnitosť sedimentov, zlepenca sú prerušované a striedané pieskovecami, siltovcami /prachovce/, a vyššie sa začínajú objavovať polohy ílovcov – hrubnúce smerom do nadložia. Polohy zlepcov v hrubých pieskovcových úsekoch majú lokálne preukázateľný charakter podmorských zosuvov. Medzi valúnmi zlepcov okrem bežných dolomitov a vápencov sa tu už vyskytujú dobre ováľané valúny kremeňa granitoidných hornín, kryštalických bridlic a tiež paleogénnych intraklastov /= úlomky hornín paleogénneho veku !!!/.

Tmel opisovaných zlepcov terchovských vrstiev je miestami natoľko nesúdržný že hornina sa po krátkotrvajúcom zvetrávaní na povrchu rozpadáva až na piesok a štrk, veľmi pripomínajúci mladšie neogénne sedimenty.

Vek terchovských vrstiev bol stanovený na základe štúdia veľkých foraminifér - dierkavcov /Vaňová in Mahel' a Gross 1975, Kohler in Kernáts et al. 1992 a Kohler in Pristaš et al. 1997/. Pohybuje sa v rozmedzí bartonu až nižších horizontov priabónu /pred 38 až 35 miliónmi rokov/.

Najhrubšie polohy terchovských vrstiev aké sa na Slovensku našli sú vo vyššie avizovanom úseku Omastiná – Nitrianske Rudno, budujúce horské chrbty medzi Rudnianskou a Prostrednou dolinou. Hrúbka tu kolíše v rozmedzí 400 až 700 metrov. Považujeme za potrebné uviesť že terchovské vrstvy v bánovskej kotline zastupujú aj hutianske súvrstvie / inde bežne vyvinuté/, ktoré sa tu vôbec nevyvinulo.

V termálnom vrte BnB-1 boli terchovské vrstvy prevrtané v úseku od 1300 do 1900 m t.j. v cca 600 m hrúbke.

Autor: RNDr. Pavel Gross CSc.

Dokončenie v budúcom čísle.

LEGIONÁRI Z RADIŠE

Málokto dnes vie, kto boli československí legionári, kde sa formovali, za čo a kde bojovali. V období medzi dvomi svetovými vojnami boli za prvej česko-slovenskej republiky nekriticky obdivovaní a stali sa legendou, ktorá sa v Českej republike po nežnej revolúcii znovu obnovuje. Po februári 1948 sa táto časť československých dejín začala zatajovať a najmä legionári v Rusku boli často označovaní ako vojnoví zločinci, pretože bojovali proti Červenej armáde. Pri posudzovaní významu a pôsobenia je potrebné odlišiť československé légie od francúzskej cudzineckej légie, ktorej história je oveľa dlhšia a pôsobí aj v súčasnosti.

Československé légie je podľa wikipédie označenie, ktoré sa používa pre jednotky zahraničného vojenského odboja počas prvej

svetovej vojny. Samotný názov vznikol až po vojne. V čase existencie sa vojská označovali ako revolučné dobrovoľné vojská a neskôr sa im hovorilo aj zahraničné československé vojská. Začali vznikať v roku 1914 a tvorili ich najmä dobrovoľníci, ktorí sa hlásili do cárskej armády v Rusku. Títo dobrovoľníci vytvorili v Rusku legendárnu Českú družinu. Okrem Slovákov a Čechov sa tam nachádzalo aj veľa ľudí z iných národov. Iní dobrovoľníci vytvorili vo Francúzsku Rotu Nazdar. Na konci vojny mali jednotky československých zahraničných vojsk viac než 100 000 dobrovoľníkov. Podľa miesta pôsobenia sa československé légie dajú rozdeliť na tri skupiny, pričom každá z nich bola číslovaná podľa miesta pôsobenia:

- Československé légie v Rusku - číslovali sa od čísla 1,
- Československé légie vo Francúzsku - číslovali sa od čísla 21,

- Československé légie v Taliansku - číslovali sa od čísla 31.

Československé légie v Rusku

Z Českej družiny vznikol 2. februára 1916 československý

strelecký pluk a 19. mája 1916 vznikla československá strelecká brigáda. Po bitke pri Zborove 2. júla 1917, v ktorej sa československé

légie vyznamenali postupne vznikali ďalšie jednotky, ktoré 9. októbra 1917 vytvorili československý zbor v Rusku. Koncom roku 1917 bolo v Rusku už 38 500 dobrovoľníkov.

Po uzavretí Brest-litevského mieru 3. marca 1918 v Breste opustili československé jednotky Ukrajinu a mali sa presunúť cez Sibír do Francúzska. Pri tomto ústupe sa uskutočnila bitka pri Bachmači, kde spoločne s Červenými gardami mali zadržať veľmi rýchly postup nemeckých jednotiek. Pod tlakom ďalších udalostí, ktoré vyvrcholili Čeljabinským incidentom došlo k bojom medzi légiami a Červenou armádou na Sibíri a v Povolží, ktoré trvali takmer počas celého presunu do Vladivostoku. Príčinami ozbrojeného vystúpenia boli snahy boľševikov o odzbrojenie légii. 7. januára 1919 sa vytvorilo česko-slovenské vojsko v Rusku, ktoré tvorili tri divízie, a ktoré už bolo súčasťou československej armády.

Vo februári 1919 boli légie zreorganizované a na tejto reorganizácii sa podieľal Milan Rastislav Štefánik. Česko-slovenské légie kontrolovali veľkú časť Sibíre a väčšinu Transsibírskej magistrály, konkrétne oblasť okolo južného Uralu. Postupne však s ohľadom na vývoj celkovej situácie v Rusku došlo k ústupu légii, postupovali po Transsibírskej magistrále do Vladivostoku, odtiaľ loďou do USA a potom do Európy. Niektoré z jednotiek sa plavili južnou cestou, cez Hong-Kong a Singapur do Terstu. Presun sa skončil v novovzniknutom Československu. Posledný transport z Vladivostoku sa uskutočnil 2. septembra 1920.

Československé légie vo Francúzsku

V rámci francúzskej cudzineckej légie vznikla 31. augusta 1914 rota Nazdar, tvorená najmä z vojakov českej národnosti, ktorá bola nasadená na západnom fronte. V roku 1918 vznikla československá brigáda vo Francúzsku, ktorá sa na jar v roku 1919 vrátila do Československa. Bolo v nej asi 9 600 vojakov, ktorí tvorili dve kategórie. Veľkú časť tvorili dobrovoľníci z radov českých a slovenských občanov, ktorí cez vojnu žili v USA a iných štátoch. Druhú časť tvorili zajatci českej a slovenskej národnosti z rakúsko-uhorskej armády.

Československé légie v Taliansku

Prvé dobrovoľnícke jednotky zložené z Čechov a Slovákov na Talianskom území vznikli v roku 1917 ako výzvedné oddiely.

Na jar v roku 1918 došlo k vytvoreniu česko-slovenskej divízie a v decembri 1918 vznikol armádny zbor. Do jednotiek bolo zaradených asi 20 000 vojakov, po podpísaní prímieria sa zo zajatcov vytvorili ďalšie, tzv. domobranecké prápory o počte asi 60 000 vojakov. Československé légie bojovali najmä v bitke na Piave, kde títo legionári niekoľkokrát bojovali proti slovenským vojakom rakúsko-uhorskej armády. Legionári na seba tiež výrazne upozornili v bitke pri Doss Alto v septembri 1918.

Legionári z doliny Radiše

Do bojov v prvej svetovej vojne sa zapojilo aj veľké množstvo občanov obcí v doline Radiše. Mnohí z nich padli do zajatia a v ťažkých podmienkach bol pre mnohých z nich vstup do československých légii vyslobodením. Podľa zistenia Jaroslava Kohúta vo Vojenskom historickom archíve v Prahe z vtedy samostatnej obce Žitná nie je uvedený žiadny legionár, z Radiše sú uvedení štyria, ktorí si zaslúžia, aby sa o nich dozvedeli aj všetci spoluobčania. Boli to nasledovní legionári:

- **Ondrej Čukan**, narodený 22.2.1886 v Radiši, garbiar a brusič skla, v dobe vojny žil v Kenoshi, štát Wisconsin, USA a 3.11.1917 sa v Chicagu prihlásil ako dobrovoľník do čs. légii vo Francúzsku. Od 10.12.1917 pôsobil v 33. pešom pluku, od 7.3.1918 v 21. čs. pešom pluku v hodnosti vojak. Pôsobenie v légii ukončil 4.9.1919 v hodnosti adjutant. Po demobilizácii sa vrátil do Československa, býval v Žitnej a vlastnil krčmu.

- **Michal Neština**, narodený 23.10.1892 v Radiši, roľník, bol 8.10.1918 zajatý pri Verdune a 12.7.1919 v La Pallune vstúpil do čs. légii vo Francúzsku. Pôsobil v 24. čs. pešom pluku v hodnosti vojak.

- **Michal Patro**, narodený 13.2.1888 v Radiši, roľník, bojoval na fronte v 71. trenčianskom pešom pluku rakúsko-uhorskej armády v hodnosti desiatnik. Do zajatia padol 5.8.1916 pri Záložci. Do čs. légii v Rusku vstúpil 30.7.1918 v obci Temňaja, pôsobil v 11. streleckom pluku. Činnosť v légii ukončil 9.11.1920 v hodnosti slobodník.

- **Michal Glohan (asi Globan)**, narodený 26.11.1897 v Radiši, krajčír, bol zajatý 3.6.1918 pri Tridente. Do čs. légii v Taliansku vstúpil 16.2.1919, pôsobil v 33. pešom pluku v odnosti vojak.

Česko-slovenské légie sa podieľali na víťazstve Dohody v prvej svetovej vojne. Z po-litického hľadiska bol však dôležitejší fakt, že ich existencia podporila českú a slovenskú poli-tickú emigráciu v snahe o vytvorenie samostatného Československa. Aj vďaka légiam bolo Československo po skončení vojny považované za jednu z víťazných krajín.

Na základe ďalšieho prieskumu v uvedenom zdroji bolo zistené, že medzi legionármi je uvedených najviac občanov zo Kšínnej, sú tam aj občania z Bánoviec, Horných Naštíc, Uhrovca, Uhrovského Podhradia, Omastinej a Závady. Podrobnejšie údaje o týchto legionároch budú uverejnené v ďalších číslach časopisu.

Autor: prof. Ing. Ľubomír Belan, CSc.

HODY BOLI, HODY SÚ ...

Vážení čitatelia, keď čítate tieto riadky, vo vašich domácnostiach už panuje taká pokojná pohodová atmosféra Všetko

vyupratované, okná vyumývané, zvyšky z hodov dojedené. Práve hody boli témou na našu malú anketu. Ako sme zistili, mnohí mladí nevedeli, že hody sú výročím vysviacky kostola a že evanjelický kostol v Uhrovci bol vysvätený pred 71 rokmi. V ankete sme náhodným občanom položili

otázku: Ako vnímate hody, čo pre vás znamenajú?

A malú pod otázku: Prejedáte sa na hody?

Zaujímavý hodový príbeh spred 43 rokov nám vyrozprával p. Rudolf Hajšo.

Ako dieťa som sa na hody vždy veľmi

tešil – začína svoje rozprávanie. O zážitky nikdy nebola núdza. Zišla sa rodina z blízka i z ďaleka a okrem návštevy kostola sa rozprávalo, spomínalo, zabávalo a samozrejme hodovalo. Do dediny prišiel kolotoč a nám deťom viac nebolo treba. Jednoducho hody boli hody.

Preto som sa veľmi potešil, keď mi dedko oznámil že pôjdeme na hody až pri Trnavu - na majer Veľký Dvor – Mlynce, kde vtedy žil môj otec a súrodenci. Nemohol som sa dočkať dňa, kedy nasadnem v Bánovciach na vlak. Cestovali sme už v piatok poobede a boli sme traja: ja, dedko a môj spolužiak Jožko Krcho, ktorý tam mal taktiež príbuzných. Už samotná cesta vlakom bola pre nás veľkým zážitkom, veď ako 14-roční chlanci zo Kšínnej sme nemali veľa možností na cestovanie. Preto nás všetko zaujímalo. Fascinoval nás klepot kolies, okolitá krajina, ktorou sme prechádzali, a samozrejme množstvo nastupujúcich a vystupujúcich ľudí. Takto to bolo aj na stanici v Chynoranocho. Ľudia vystúpili, iní pristúpili a keď sme sa pohli skoro mi oči z amôk vypadli. Iba som vykrikoval: -Dedko, veď mi ideme naspäť do Bánoviec! Stala sa chyba. My sme zabudli prestúpiť na vlak čo ide smerom na Nítru. V Rybanoch sme síce vystúpili a počkali na ďalší vlak, ale celý plán podľa ktorého nás mal otec čakať na určenom mieste so svojou starou Oktáviou dostal povážlivé trhliny. Tak sa stalo že do Trnavy sme prišli až večer. Telefón u otca nebol, tak sme dedkovi navrhli aby počkal s batožinou, / ktorej

sme mali veľa lebo v kufroch sme niesli aj jablká a hrušky/ v Trnave a my pôjdeme peši na majer skratkou, poľnou cestou asi 5-6 km pre otca. Dedko súhlasil.

A tak sami, nie veľmi zbehlí chalani zo Kšínnej sme sadli na mestskú dopravu a vystúpili sme až na konečnej zastávke – na Kopánke na samom okraji Trnavy. Nepoznali sme to tam, a preto sme si nechali od ľudí poradiť, ako sa čo najskôr a lavne čo najbezpečnejšie dostať na majer, pretože sa písal september 1968. Mladej generácii tento dátum zrejme nič nehovorí ale starší vedia že vtedy spojenecké vojská varšavskej zmluvy prišli k nám potlačiť údajnú kontrarevolúciu a celá republika bola zaplavená tankami, obrnenými transportermi a vojakmi. Všade vládol chaos.

Domáci nám poradili aby sme prešli okrajom malého letiska, ktoré tiež bolo zatarasené tankami. Bolo už takmer 23. hodín, všade veľká tma. Najskôr bolo všetko v pohode, boli sme už takmer na konci letiska, keď nás zrazu zastavili vojenské stráže, osvietili nás baterkami a kričali na nás po maďarsky čomu sme samozrejme vôbec nerozumeli. Boli sme vyľakaní, veď kto by sa nebál, vojaci mali zbrane, určite aj ostré náboje a keby chceli mohli by aj strieľať. Jediné na čo sme sa zmohli, že sme poslušne zdvihli hore ruky a oni nás odvedli do ich vojenského tábora. Tam nás chceli vypočuť, lenže nám nerozumeli, a ani my im. Bola už noc, tlmočnika nebolo a tak nás zatvorili do malého vojenského stanu a keďže

nevedeli čo sme zač, pred vchod postavili stráž s puškou. Hoci sme už boli vyrastení fagani, nemali sme pri sebe žiadny doklad a nijako sme nemohli dokázať že nie sme vojenský záškodníci.

V stane sme čakali do rána. Aká to bola noc si iste viete predstaviť. Nespali sme, boli sme vystrašení, báli sme sa čo nás čaká. Na svitaní vojaci priviedli tlmočnika. Horlivo sme vysvetľovali rukami nohami, že sme od Bánoviec n.B. a že ideme na hody do Mlynského. Až keď to pochopili a všeobecné napätie opadlo, vyviedli nás vojaci z tábora, jeden z nich nás dokonca ponúkol cigaretami a my sme už pokračovali v ceste na majer. Otec bol už v robote, chodil kŕmiť do maštale a pre chudáka dedka do Trnavy mohol ísť až po príchode z roboty. Ten premrznutý, hladný a smädný presedel celú noc na kufri. Nadával a nijako si nedal vysvetliť že za to nemôžeme.

Ale tie hody potom stáli za to! Natlačili sme sa do sýtosti.

Až keď nás otec viezol naspäť ku vlaku popri letisku, uvedomil som si že my sme sa vlastne motali medzi tankami, ktoré boli takmer všade. Na letisku, za ním, na lúke aj na poli. A čo všetko sa mohlo stať si asi uvedomil aj otec s dedkom a prestali nám nadávať. Cesta domov už prebehla v poriadku, ale pre mňa to bol zážitok, na ktorý do konca života nezabudnem.

Podľa autentického rozprávania p. Rudolfa Hajšu.

Spracovala: Alena Kušnierová

Redakčná rada v teréne

Pýtali sme sa :

Ako vnímate hody? Čo pre vás znamenajú?

Prejedate sa na hody?

Zdeno Kušnier: Sú sviatkom posviacky kostola. Neprejedám sa.

Marta Kohútová: Hody pre mňa znamenajú stretnutie s rodinou, kde sa pohostíme a zvlášť si doprajem zákusky.

Michaela Bašková: Nevnímam ich beriem to ako každú nedeľu, ktorú idem do kostola.

Sláva Jakubiková: Vnímam ich ako každú nedeľu. Pred hodami upratujeme domácnosť a pečieme. Neprejedám sa na hody.

Ľudmila Zajacová: Je to vysviacka kostola a vtedy sa schádza celá rodina, ideme do kostola a potom na pohostenie.

Dana Trebichavská: Pre mňa hody znamenajú ukončenie letnej sezóny a oslavujeme ich tak ako všetci. Neprejedám sa od toho som sa odnaučila pretože mi bývalo zle.

Irena Kušnierová: Hody vnímame ako výročie vysvätenia nášho

kostola. Dnes sa tie tradície už tak neudržiavajú ale kedysi sa schádzala celá rodina aj vzdialená... po domoch chodili hrať cigáni na husliach... No a samozrejme k hodom patrí poupratovaný dvor, byt a dobré jedlo.

Vlasta Bašková: Chodievali sme na hody do Kšínnej tam boli jedinečné hody, kedysi teraz už nie. Hody sú pre mňa stretnutie sa s rodinou.

Ivana Mederová: Hody pre mňa znamenajú že sa poriadne najem.

Alžbeta Bežová: Hody sú len kopec roboty a ja sa neprejedám.

Erika Škultetyová: Je to tradícia rodina sa stretne ide do kostola. Ja sa prejedám stále.

Dana Ďurčová: Pri dnešnej dobe máme každý deň hody. Kedysi sa dodržiavali tradície a v prvom rade sa chodievalo do kostola.

Janka Adameová: Bola posviacka kostola. Hody sú tradícia a neprejedám sa.

Anonymný alkoholik: Hovorí sa že raz do roka bývajú hody aj v pekle, rád by som videl ako tam vysväcovali kostol...

Autori: Veronika Botková a Ema Kušnierová

DHZ informuje

Dobrovoľný hasičský zbor v Žitnej-Radiši oznamuje občanom, že sa v našej obci uskutoční tradičný zber starého železného šrotu. Financie získané týmto spôsobom budú použité na činnosť hasičských družstiev, ako štartovné na pohárových súťažiach a nákup hasičského vybavenia. Týmto žiadame občanov, ktorí sa potrebujú zbaviť starého železa, nech ešte počkajú. Keď to bude vyhlásené obecným rozhlasom a pôjdeme okolo s autom, tak my si to aj vynesieme zo dvora alebo pivnice.

Obecný úrad v Žitnej-Radiši v spolupráci s DHZ oznamuje občanom, že v mesiaci November, budú vykonané preventívne protipožiarne prehliadky podľa zákona 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom. Termín vykonania PPK bude taktiež vyhlásený obecným rozhlasom. Členovia kontrolných skupín sa musia pred vstupom legitimovať potvrdením vydaným obecným úradom v našej obci a občianskym preukazom.

Autor: Hanko Michal, predseda DHZ v Žitnej-Radiši

Liga mladých hasičov

V tomto roku prebehol už piaty ročník Ligy mladých hasičov na hornej Nitre. A po prvýkrát aj za účasti DHZ Žitná-Radiša. Táto liga je pre hasičské družstvá žiackych kategórií od 8 do 15 rokov a súťažia v nej jedny z najlepších hasičských družstiev horného Ponitria – okresov Bánovce n.B. a Prievidza. Liga pozostáva z piatich kôl, pričom každé kolo sa uskutočnilo v inej obci. Jednotlivé kolá pozostávali z disciplín vodný útok a štafeta. Naš DHZ zapojil do tejto ligy v tomto ročníku jedno družstvo dievčat, ktoré v piatich

kolách obsadili v ozaj veľmi silnej konkurencii 4 krát tretie miesto a raz štvrté miesto, čo im v konečnom súčte vynieslo 4 priečku. Posledné kolo sa konalo v sobotu 1. 10. 2011 v obci Bystričany aj za účasti prezidenta Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky Jozefa Minárika. Tu sú konečné výsledky dievčenských družstiev ročníka 2011:

1. DHZ Bystričany	55 bodov
2. DHZ Šišov	47 bodov
3. Horná Ves	44 bodov
4. Žitná-Radiša	39 bodov

Naše dievčatá aj keď skončili štvrté určite nesklamali, v každom kole dokončili vodný útok, doplatili sme na slabšie štafety a hlavne na vodný útok CTIF ktorý bol súčasťou dvoch kôl a ktorý sme sa učili za dá sa povedať za pochodu, pretože v našom okrese sa necvičí, nakoľko je náročný na náradie a rekvizity.

DHZ Žitná-Radiša si všetky náklady /okrem dopravy / spojené s účasťou v lige / štartovné, stravné, občerstvenie / hradil sám z vlastnej pokladne.

Nácviku a súťaži v lige sa zúčastnili tieto členky hasičského družstva:

Aneta Kušnierová, Ema Kušnierová, Bianka Hanková, Terézia Botková, Xénia Škultétyová, Marcela Bašková, Tatiana Škorcová, Alžbeta Bežová, Magdaléna Bežová, Viktória Iliášová, Simona Súkeníková

Nácviky viedli: Hanko Michal, Ing. Dúbravka Vladimír, Kušnier Ivan, Martiš Adam, Trebichavský Roman

DHZ v Žitnej-Radiši ďakuje všetkým členkám súťažného družstva Ligy mladých hasičov horného Ponitria za vzornú reprezentáciu a dosiahnuté výsledky.

Autor: Ivan Kušnier

MIŠO RADÍ

V priaznivom počasi v september i sme ukončili zber zemiakov, ktoré v tomto roku vydali v každej záhrade bohatú úrodu. Zemiaky narástli do väčších rozmerov, sadbu z domácich odrôd bolo problematické získať.

Keďže ich konzumujeme skoro denne, pri každej zelenine nie je také dôležité dbať na biologické pestovanie ako pri zemiakoch. Keď však už musíme použiť priemyselné hnojivo alebo chemické postreky (je to jednoduchšie) tak potom s citom.

Zemiaky keďže sú temer každodennou zložkou nášho jedálneho lístka, sú veľmi dobrou prílohou mäsitých jedál, pretože pomáhajú odburovať kyselinu močovú, ktorý sa ukladá v kĺboch, taktiež znižuje celkové prekyslenie organizmu. Ako okopanina v záhradách zlepšujú pôdnu úrodnosť a sú najlepšou plodinou pre ostatnú zeleninu, taktiež tým, že sa okopávajú a ohrňajú zlepšujú pôdnu štruktúru a umožňujú ničiť burinu.

Každý z nás chce vo svojej záhrade dosiahnuť maximálnu úrodu zeleniny s najmenšou námahou a jej ochranou pred chorobami a škodcami. Dá sa to dosiahnuť tým, že budeme rešpektovať samotnú prírodu, keď dodržíme známu znášanlivosť rastlín pri ich vychádzaní. Aj v rastlinnej ríši je to tak, že keď majú dobrého suseda, pomáhajú si navzájom obe sa dobre vyvíjajú.

Zemiaky veľmi dobre znášajú: fazuľu, hlúbovinu (okrem kelu), kukuricu, špenát, cesnak, bôb, chren, rasca, kôpor (môže rásť aj v zemiakoch).

Zemiaky neznášajú: cviklu, zeler, rajčiny, uhorky, hrach a cibuľu.

Tieto plodiny sú neni dobrí susedia ani v záhrade ani na tanieri. Pri trávení táto kombinácia odoberá veľa energie. Človek sa cíti unavený a plný.

Keďže zemiaky sú plodinou „očného času“, pretože rastú v noci je potrebné do jedál z nich pridávať koreniny ako rôzne vňate petržele, bazalku, kôpor, semeno rasce a pod.

Zemiaky aj keď rastú pod zemou ako koreňová zelenina, podľa lunárneho kalendára sú jediná výnimka, že sa sadia v dňoch plodu (Baran, Lev, Strelec) pri ubúdajúcom mesiaci či pribúda, alebo ubúda.

Zberám ich znova v dňoch plodu. Mám to odskúšané. Na poli ani v pivnici nehnijú, môže byť aj preseknutý. Samo sa zasuší. Keď dodržíme správny čas výsadby aj ošetrovania nemusíme mať obavy, že ich napadne pásavka zemiaková.

Každý rok keď zozbierame zemiaky si spomeniem s úsmevom na slová môjho otca. „Drevo mám, zemiaky som vykopal, kapustu natlačím, zabijem prasa, vypálím slivovicu a zimu voľako prečkáme.“

Jeho obľúbené jedlo boli zemiaky s kyslou kapustou. Tu je jeho recept: zemiaky, soľ, rasca, masť, cibuľa, kyslá kapusta, oškvarky alebo opäť zemiaky a slanina.

Očistené pokrúpané zemiaky uvaríme s rascou v slanej vode, scedíme, roztláčime, speníme cibuľu, pridáme pokrúpanú kyslú kapustu a podusíme. Všetko spolu zmiešame a podávame so zahriatymi posekanými oškvarkami ale opäť zemiaky a slaninkou.

Dobrá chuť Vám želá.

Váš Mišo

z nás si vyskúšali aj let padákom. Nádherný výhľad a pád do Jadranského mora stál za to. Večere sme si spríjemňovali večerným kúpaním v mori a prechádzkami po pobreží pekného mesta.

Ako rýchlo prišiel dlho očakávaný piatkový večer, tak ešte rýchlejšie prišiel odchod domov. S menším dymením autobusu sme sa všetci v zdraví vrátili domov, kde nás čakalo upršané počasie a vatra.

CROATIA 2011

Ani sme sa nenazdali a prišiel dlho očakávaný piatkový večer. Všetci sme sa nahnuli a nabalili do našej žitňanskej strely. Tá mala na pláne smer Chorvátsko-Crikvenica.

My sme obchádzali za krásnym letným počasím a doma sme nechali silný dážď a blesky. Našťastie dážď ostal naozaj doma pretože nám počasie prialo najviac ako sa len dalo. Celých 8 dní sme mali krásne horúce letné počasie s ostrým slnkom aby sme mohli nachytať bronz. To sa nám aj podarilo. Všetci sme prišli oddýchnuť a opálení. Ležanie na pláži, plávanie a bláznenie v mori nám veľmi prospelo. Počas nášho prímorského pobytu sme takmer všetci boli na výlete loďou. Niektorí na ostrove Krk, ktorý sme z Crikvenice mali ako na dlani. Iní šli na ochutnávkou syrov a rakije, kúpanie v liečivom bahne či na celodenný výlet na ostrov Baška, kde ich loď sprevádzali aj delfíny. Traja

Autor: Michaela Bašková, foto: Ing. Vladimír Dúbravka

Dovolenka na Orave

Cez prázdniny som absolvovala dovolenku na Orave s prima partiou. Boli s nami aj dve malé deti, ktoré nám skoro ráno robili budiček svojím krikom. Prvé dni nám počasie neprialo preto sme sa na chate zabávali a na večer sme sa chodili kúpať na kúpalisko ktoré bolo blízko chaty. Varili sa chutné jedlá, kde sme odcenili kuchára bez čapice (Maťasa) drevenou vareškou. Po určitých dňoch sa počasie ustálilo a mi sme vzali batohy a absolvovali sme výstup na Salatín. Bolo to pre nás dosť namáhavé. Po ceste sme navštívili múzeum v Zuberči. Po príchode na chatu sme boli veľmi unavení a naše nohy nevládali. Najviac sa mi páčila naša zdravotná prechádzka, ktorú som absolvovala s Emou a Xéniou. A nezabudnuteľný zážitok? Je ich veľa ale najlepší je ten s cyklistom a skorý ranný budiček s apetítom na posilnenie. Týždeň dovolenky ubehol ako voda a mi sme išli oddýchnuť v dobrej nálade späť domov.

Autor: Veronika Botková

VÝLET NA PIENINY

Je 27. augusta 2011 03,00 hodiny ráno. Vonku je tma, väčšina ľudí sa ešte obracia na druhý bok a my už nastupujeme do autobusu a s cestovnou kanceláriou Fazular Tours sa tešíme na nové zážitky a krásnu prírodu a naberalme smer Pieniny. Okolo ôsmej sme na mieste kde sa máme nalodiť na plte a splavovať rieku Dunajec. Plte sú prenosné, pred našimi očami ich spájajú dohromady. Nevidí sa nám to, zdá sa to labilné, poslabší s nervami sa posilňujú slivovicou. Niektorí trasľavým hlasom spomenul Titanic 1912 a už sa posilňujú aj nervovo silnejšie. Nakoniec váhavo nasadáme. Na plti je nás 14 a dvaja pltníci. Ponúkame ich slivovicou. Dali si. Zachrchľali, zafučali, vydulo im oči. Druhú dávku už rozhodne odmietli.

Počasie je príjemné a nás čaká 11 kilometrový úsek

splavovania po rieke. Postupne si zvykáme na plť a začíname vnímať krásy okolitej prírody. Plavíme sa presne po hranici. Ľavý breh je už Poľsko. Naši pltníci nás neustále zásobujú rôznymi zaujímavými zážitkami a legendami.. Sami o sebe tvrdia že sú najlepší v okolí ale myslím si že to o sebe tvrdí každý pltník. Tvary skalných masívov okolo rieky dávajú priestor fantázii a skutočne pltníci nás upozorňujú na jednotlivé útvary. Jeden taký skalný útvar, alebo skôr diera v skalnom masíve sa volá Svokrine ústa. Že prečo svokrine? Pretože sa nikdy nezatvorí.

Naša púť na pltiach končí po 1,5 hodine a my vystupujeme na breh. Fyzicky zdatnejší volia turistiku cez Sokolicu a Tri koruny späť do Červeného Kláštora kde máme autobus. My lenivejší sa vydávame asfaltovou cestičkou do poľského mestečka Szczawnica, Tam prebiehali preteky vodných kajakov, boli tam trhy proste bolo sa na čo dívať. Po návrate späť na hranicu sme

neodolali pokušeniu a v koči ťahanom koňmi sme sa dali odvieť do Lesnice, kde sme si na horskej chate Pieniny dopriali výdatný obed. No a po obede sme si prenajali bicykle a pomaly sme sa vydali po cykloturistickej trase ktorá vedie tesne popri rieke Dunajec späť do Červeného Kláštora. No a keďže sme na Slovensku, tie bicykle boli dosť v úbohom stave a ten môj brzdl iba vtedy keď nebolo treba. Veru, nebolo mi všetko jedno keď som išla dolu kopcom na bicykli ktorý nebrzdí. Nevadí, hovorila som si, na trochu odrenín ešte nikto nezomrel.

A nakoniec táto cestička bola takmer rovinatá a asi po hodine sme dorazili do Červeného Kláštora / môžete ho poznať aj z filmu o Lietajúcom Cypriánovi /. Musím povedať že okrem krásnej prírody v okolí Dunajca sa mi páčilo ako sa ľudia aj o túto prírodu starajú. Okrem pracovníkov lesnej stráže a iných nutných

pracovníkov je zakázaný vstup do Pieninského národného parku všetkým motorovým vozidlám. Preto tie kone a tie bicykle.

Je fantastické ísť na bicykli popri Dunajci a nemať strach že sa na vás v najbližšej zákrute vyrúti auto alebo šialený motorkár. Vtedy si tú krásu prírody vychutnáte intenzívnejšie.

No a už nás čakala iba cesta domov. Každý vie že spať v autobuse nie je veľmi pohodlné a tak všetci túžime po domácom pohodlí a voňavých perinách, čo sa stáva realitou až o pol jednej v noci.

Tento výlet sa mi veľmi rátal. Za prvé, strávili sme fakt pekný deň v náručí divej ale krásnej pieninskej prírody. A za druhé: predsa len splavovať Radišu v starom lavóre nie je to isté ako sa plaviť plťou po Dunajci.

Autor: Ema Kušnierová, foto: Michaela Kolníková

HASIČSKÝ TÁBOR 2011

Začiatkom prázdnin som bola v hasičskom tábore Jánske kúpele na Morave. Počasie nebolo zrovna vydarené, ale nám to nevadilo. Keď bolo pekné, mali sme program vonku. Hrali sme rôzne loptové hry, mali sme štafety, lov zajacov, lezenie po horolezeckej skale, zapálenie olympijského ohňa a mnoho ďalších aktivít. Keď pršalo, mali sme program v spoločenskej miestnosti. Tým že často pršalo, v jednej chatke začalo zatekať a decká sa z nej museli presťahovať. Niektoré chatky boli totiž ešte drevené, iné už boli modernejšie, betónové. Do

tábora museli prísť aj hasiči pretože v niekoľkých chatkách sa ubytovali sršne a včely. Boli sme aj na hasičskej základni, kde nám hasiči poukazovali všetku ich techniku, oblečenie s reflexnými prvkami ktoré v tme svieti, videli sme aj hasičský vrtuľník. Ako sme odchádzali, mali práve hasičský zásah, preto sme sa rýchlo utekali pozeráť. Hasiči si čo najrýchlejšie natiahli uniformy a nasadli do auta v ktorom sme ešte pred pár minútami sedeli my. Bolo to zaujímavé pre nás všetkých, aj pre mňa, pretože sama cvičím v hasičskom družstve Plameňa a viem že hasiči musia byť rýchli a presní v práci s hasičskou technikou.

V ďalších dňoch sme ešte navštívili starú uhoľnú baňu so sprievodcom,

ktorý nám vysvetlil ako sa tam kedysi pracovalo.

Škoda že dva týždne uplynuli tak rýchlo. Nastal čas odchodu domov. Šli sme vlakom do Trenčína, kde nás čakali rodičia.

V tomto tábore som bola už druhý rok a určite sa sem ešte vrátim, lebo mám naň veľmi pekné spomienky a našla som si tam veľa nových kamarátov.

Autor: Marcelka Bašková

Kolienko na čiernom pive DNES VARÍME S IVANOM KUŠNIEROM

Na prípravu tohto chutného a výdatného jedla potrebujeme:
1 fľašu čierneho piva, 1 cestovinové kolienko zvané makarón.

Postup:

Kolienko položíme na tácku a tú opatrne postavíme na fľašu s čiernym pivom / viď obrázok /. Pozrieme sa na to a zbadáme že sa to k sebe vôbec nehodí. Kolienko s táckou preto následne odložíme a pivo vypijeme.

Tento recept má tú výhodu že je jednoduchý a rýchly na prípravu. Je možné ho opakovať i niekoľkokrát po sebe.

ZASMEJME SA

Vonku leje ako z krhly . O tretej ráno niekto zvoní na dvere prízemného bytu. Manžel znechutene vstane a nadávajúc ide otvoriť. Za dverami stojí premočený a evidentne pripitý muž: - Prp-prosím v-vás mo-mo-mohli by sss-ste mma ísť roz-roz-tlačiť?

Vy ste sa asi zbláznilí, vraví manžel, vonku prší, ja idem ráno do práce a vy si myslíte že vás teraz pôjdem roztláčať? Dajte mi pokoj a zmiznite! Muž zabuchne dvere a vracia sa do postele. Manželka ktorá to všetko počula mu vraví: Ty si ale pekný sebec! Ten človek potrebuje pomoc a ty sa mu vykašleš! Pamätáš sa minule, keď ti došiel benzín a tí dvaja chlapi ťa tiež v daždi tlačili na pumpu? A ty si im za to ledva poďakoval! Pekne sa obleč a choď mu pomôcť!! Tak muž sa oblečie a stále nadávajúc schádza po schodoch. Otvorí vonkajšie dvere a kričí do tmy a lejaku: Haló, kde ste? Idem vás roztláčiť!

Tu som, ozve sa spoza rohu, t-tu som na h-hojdačke!

Istého farára privádzal do zúfalstva jeden z jeho farníkov ktorý počas kázne pravidelne zaspával. V jednu nedeľu sa kňaz rozhodol že mu dá príučku. Začal kázeň tak ako mal vo zvyku – pomaly a monotónne. Keď videl že tento farník sa ponoril do spánku, vyzval zhromaždených:

- Každý, kto chce ísť po smrti do neba, nech sa postaví!

Všetci vstali , samozrejme okrem muža, ktorý spal. Kňaz gestom usadil stojacich a povedal:

- Teraz tí, ktorí chcú ísť do pekla - tu buchol po kazateľnici a poriadne zvýšil hlas - nech sa postaví!

Spiaci muž sa strhol a od prekvapenia sa postavil. Poobzeral sa okolo seba. Všetci ostatní sedeli s úsmevom na tvári. Potom sa pozrel na kňaza a nechápavo povedal:

- Otče neviem síce za čo sme hlasovali ale vyzerá to tak že iba my dvaja sme za...

DOBROVOĽNÝ HASIČSKÝ ZBOR V ŽITNEJ-RADIŠI

VÁS POZÝVA DŇA 31.12.2011 NA

SILVESTROVSKÚ ZÁBAVU

SO ZAČIATKOM O 20.00 HODINE V KULTÚRNOM DOME

DO TANCA HRÁ HUDOBNÁ SKUPINA

„LUX“

VSTUPNÉ JE 15€ NA OSOBU – 30€ NA PÁR

V CENE NA OSOBU JE 2X VEČERA, 1/2 L VÍNA, KÁVA

SÚČASŤOU ZÁBAVY BUDE BOHATÁ TOMBOLA

PREDAJ VSTUPENIEK: Kušnier Ivan tel. 0907 697 963

Hanko Michal tel. 0915 132 584

PRÍDTE NA NAŠU ZÁBAVU, MY PRÍDEME NA VÁŠ POŽIAR!

Ozveny spod Rokaša

Spravodaj obce Žitná-Radiša. Vydáva Obecný úrad Žitná-Radiša. Tel/Fax: 038/7694421.

Redakčná rada: Ing. Rudolf Botka, Mgr. Janka Adameová, Alena Kušnierová, Ivan Kušnier, Michaela Bašková, Veronika Botková, Denisa Ďurčová, Anetka Kušnierová, Ema Kušnierová, Daniela Trebichavská, Terézia Botková.

Grafické spracovanie a technická podpora: Ing. Vladimír Dúbravka.

Tento titul vychádza ako nepravidelná príloha periodika Naše obce, reg. MK SR EV 3205/ 09, vo Vydavateľstve VOX, Žiar nad Hronom.